

Voorwoord

De zomervakantie staat voor de deur en dat betekent dat de school de afgelopen dagen steeds leger en leger wordt. Collega's ruimen hun spullen op, leerlingen komen enkel voor hun rapport naar school, een enkeling installeert zich nog een keer achter de vleugel in het atrium en een klein clubje leerlingen wil de pooltafel echt niet achterlaten.

Ook dit schooljaar was weer uniek. Na drie schooljaren vol dreiging van corona was er dit jaar voor het eerst een jaar zonder beperkingen, zonder de dreiging van mondkapjes en zonder schoolsluiting. Daarmee kwam echter ook een einde aan veel steunmaatregelen voor examenleerlingen, geen extra herkansing en geen duimregeling meer en dat maakte het voor de examenleerlingen een extra pittig jaar. Dit jaar hebben zij echter buitengewoon goed gepresteerd, ieder op zijn eigen niveau. Op maandag en donderdag hebben we de diploma's uitgedeeld aan een nieuwe lichter geslaagde leerlingen en wat ben ik trots op ze.

Niet alleen op de leerlingen die (meerdere!) tien scoorden op hun eindlijst, maar ook op hen die door hard werken met een lijst vol prachtige zessen zijn geslaagd. Klaar om vol vertrouwen en met een diploma op zak onze school te verlaten.

Al onze leerlingen zijn toe aan een welverdiende vakantie en die gunnen wij ze van harte. De school wordt de komende weken weer een stukje mooier gemaakt, waardoor er na de vakantie voor hen weer extra faciliteiten zijn. Het muzieklokaal wordt grondig verbouwd waardoor de lessen daar nóg meer cachet krijgen en alle muzikale talenten in de school nóg meer in de spotlight kunnen staan. Muziek wordt vanaf komend jaar namelijk ook een examenvak in de bovenbouw.

Maar nu eerst: vakantie!

Ik wens alle leerlingen, hun gezin en familie een fijne en mooie zomer toe - ook namens alle collega's van Gymnasium Novum!

Michel Zorge
Rector

Agenda

21 augustus: leerlingen nog vrij
22-25 augustus: startdagen klas 1
22-23 augustus: startdagen klas 2-6
31 augustus: schoolfoto's
4 september: ouderavond klas 6
6 september: ouderavond klas 3
11 september: ouderavond klas 1 en 2
13 september: ouderavond klas 4 en 5
28 september: intergymnasiaal
schaaktoernooi
16-22 oktober: herfstvakantie

Op de website kunt u onder 'Nieuwsbrieven' in het snelkeuzemenu aan de rechterkant het archief van de nieuwsbrieven vinden.

Wilt u op de hoogte blijven van vrolijke actualiteiten op het Novum? Volg ons Instagram-account: [@gymnasium_novum](https://www.instagram.com/gymnasium_novum).

De volgende nieuwsbrief verschijnt in de week voor de herfstvakantie.

Examenresultaten

Deze week hebben wij 108 leerlingen een diploma mogen uitreiken. Daarmee is ons definitieve slagingspercentage op 91 uitgekomen. Dat is een percentage waar wij trots op zijn, omdat deze jaargang leerlingen gehinderd is door de beperkingen rondom Corona, maar geen verzachtende maatregelen heeft gekregen bij het examen. We zijn trots op al onze kandidaten!

De valedictorians

Het is traditie om op een diploma-uitreiking een *valedictorian* te hebben: een leerling die op grond van zijn of haar cijfergemiddelde in aanmerking komt om alle leerlingen toe te spreken en namens hen allen afscheid te nemen van de school. Op de diploma-uitreikingen van 3 juli hadden we maar liefst 2 *valedictorians* - Romée Simons sprak op de middagsessie en Esther Welschen op de avondsessie. Ze hebben allebei prachtig gesproken en we willen graag uit beide toespraken een fragment delen.

Iedereen heeft natuurlijk een andere ervaring gehad de afgelopen jaren, maar ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat het Novum een warme en veilige plek was waar iedereen zichzelf kon zijn. Je merkt dat de leraren enthousiast zijn over hun vak en dit werkt ook door op de leerlingen. Want wat hebben we veel geleerd, de afgelopen jaren. Niet alleen de grote hoeveelheid kennis over bijvoorbeeld de klassieke oudheid, maar ook vaardigheden die we in de rest van ons leven goed kunnen gebruiken. Denk aan samenwerken, presenteren en schrijven. We hebben ook geleerd om kritisch na te denken en vragen te stellen. Soms zelfs vragen die de leraar in verwarring brachten, waardoor de rest van het lesuur een soort klassendiscussie werd. De school biedt ook een hele hoop mogelijkheden om je te verbreden en verdiepen, zoals een toneelclub, de Novum big band, de gsa, debatclub, feestcommissie, honours en nog veel meer. Genoeg om je nooit te vervelen.

Romée Simons

Ondanks al onze prachtige herinneringen was het afgelopen jaar naar mijn mening wel het meest bijzonder. Onze studiekeuze kwam ineens wel heel dichtbij, we maakten examenfoto's, en de maanden tot onze examens werden afgeteld. Maar gelukkig zat er als ultiem hoogtepunt nog de Romereis tussen! En sommigen zijn zelfs nog op Snowcamp of naar Athene geweest met school. En als afsluiting voor onze examens hebben we de school natuurlijk nog even goed op zijn kop gezet tijdens de stuntdag.

Laten we eens eerlijk zijn, als je zo terugdenkt aan dit soort momenten. We hebben met z'n allen zoveel bijzondere herinneringen gemaakt en veel geleerd. Daarvoor moet ik vooral alle medewerkers van het Novum bedanken; dus admi bedankt, directie bedankt, conciërges bedankt, ict-ers bedankt, vrijwilligers bedankt, roostermakers bedankt en natuurlijk alle docenten bedankt. Want het Novum heeft ons zoveel meer gebracht dan de diploma's die we vandaag ondertekenen. Het Novum heeft ons voorbereid. Voorbereid op het leven. En laat dat nou net het motto zijn geweest dat wij in 2017 tijdens gym op onze borst droegen: ad vitam paramus. We did it.

Esther Welschen

Stichting Novumfonds

De Stichting Novumfonds is onlangs opgericht met als doel het vergroten van kansengelijkheid op Gymnasium Novum. Wij willen het voor alle leerlingen mogelijk maken om aan alle activiteiten op het Novum deel te nemen, ook als hun ouders of verzorgers de kosten voor die activiteiten niet of niet helemaal kunnen voldoen. Bovendien willen we projecten of andere activiteiten die de kansengelijkheid vergroten financieel ondersteunen. Als Stichting Novumfonds willen we ons doel onder meer bereiken

door het werven en besteden van fondsen, waarmee we leerlingen van het Novum waar nodig en wenselijk financieel kunnen ondersteunen. We staan ook open voor aanvragen voor ondersteuning vanuit het fonds voor projecten of activiteiten die de kansengelijkheid vergroten. We gaan graag de verbinding aan met allerlei personen en instellingen, binnen en buiten het Novum, die met de doelen van de stichting sympathiseren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de secretaris van de stichting, Susannah Herman (hrm@gymnasiumnovum.nl).

We hebben inmiddels ook [een pagina op de website van het Novum](#), waar u meer informatie over de stichting en de volledige samenstelling van het bestuur kunt vinden. Het fonds is voor een groot deel afhankelijk van schenkingen; als u een financiële bijdrage wilt leveren kan dat binnenkort op ons rekeningnummer (dat we binnenkort hopen te krijgen en dat u dan kunt vinden op onze pagina). Alle bijdragen, van groot tot klein, worden zeer gewaardeerd!

Het eerste Novum schaaktoernooi

Woensdagmiddag kwamen er op 28 juni allerlei schakers van meerdere scholen aanzetten. Deze middag zou er namelijk een schaaktoernooi plaatsvinden: het eerste "Novum open". Schakers van vele scholen, waaronder Sorghvliet, Haganum, Zandvliet, Populier en Dalton deden mee. Zij waren echter in de minderheid in vergelijking tot de enorme hoeveelheid Novummers die zich hadden ingeschreven.

Tijdens het toernooi heerste er een gezellige sfeer, iedereen had dan ook een hobby gemeen: schaken. Ook buiten de zeven rondes van het toernooi werd er geschaakt in het agora en forum, gewoon voor de gezelligheid. Het toernooi was de hele dag bezig, dus hadden we een kantine met lekkere broodjes en frisdrank, die de deelnemers konden pakken wanneer ze er zin in hadden. Richting het einde werd het erg spannend; de top stond erg dicht op elkaar.

In groep A ging Jesper Kool, een ervaren schaker van het Sorghvliet, er met de winst vandoor. In groep B een Novummer: Aditya Musthafa. De best scorende scholen was wat minder spannend, het Novum was de overduidelijke winnaar, ook al leek Sorghvliet dichtbij te komen. Al met al was het een middag waarop veel nagedacht werd, maar het toch erg gezellig was. Een geslaagd toernooi dus, wat we vast en zeker vaker zullen doen.

Tekst: Robin van Leeuwen; foto Anna Rodenburgh (klas 3)

Duurzaamheidsdag

Op één van de laatste onderwijsdagen van het schooljaar organiseerden we een Novumdag over duurzaamheid voor klas 4 en 5. De leerlingen konden kiezen uit een keur van workshops. In workshops verzorgd door onze collega's gingen leerlingen kleding herstellen, fijnstof meten en microplastics uit het water filteren. Daarnaast waren er tal van organisaties die een workshop verzorgen, onder andere: Extinction Rebellion, Milieudefensie, een hoogleraar circulair design van de TU Delft, een filosofisch ontwerp/architectenbureau over omgang met de natuur, etc.. Een groep leerlingen ging naar de 'Green Village' van de TU Delft voor de rondleiding 'Living the Future'.

Dit jaar was het een bijzondere editie van de duurzaamheidsdag want het Novum heeft zich aangesloten bij [Eco-schools](#) en daarmee committeren we ons om duurzaamheid in ons onderwijs en in ons gedrag te verankeren. Wij streven naar een school waar medewerkers, leerlingen, gebouw, organisatie, curriculum en de schoolomgeving elkaar versterken om als Novum actief betrokken te zijn bij duurzaamheidsvraagstukken rond klimaat, energie, biodiversiteit, voeding en gezondheid.

Dit willen we bereiken door:

- Bestaande initiatieven bundelen en over te communiceren naar leerlingen, medewerkers, ouders en de politiek.
- Bewustwording bij leerlingen en personeel te vergroten
- Kritisch te kijken naar ons gebouw en ons gedrag.
- Actiebereidheid van leerlingen te faciliteren voor deelname aan klimaatacties
- Ervoor te zorgen dat duurzaamheidsvraagstukken een structureel onderdeel worden van ons onderwijs.

Voor meer informatie over of suggesties met betrekking tot duurzaamheid op het Novum: hrs@gymnasiumnovum.nl.

De ontwikkeling van de Novumdagen

De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt om de Novumdag in de onderbouw steeds beter neer te zetten. Een dag waarop leerlingen projectmatig werken, vaardigheden ontwikkelen, op excursie kunnen gaan, samenwerken, zich langer richten op één taak en bovenal contextrijk onderwijs volgen.

Elke week evalueren de collega's aan het eind van de dag en op meerdere momenten per jaar wordt er met leerlingen over het onderwijs gesproken en verwerken we de gegeven feedback. Een van de belangrijkste ontwikkelpunten is de balans in de week. En die balans voor leerlingen is tevens een van de speerpunten voor ons als school. Als je op het gymnasium zit is er een verwachting (deels terecht) dat je hard moet werken, veel moet leren en dat de druk hoog is. Wij zijn ons daar zeer van bewust en daar ook constant mee bezig. Op welke manier kunnen wij meer balans brengen in de week van onze leerlingen?

Om die reden zijn we nu bezig om onze toetsvisie te herzien en zijn we hard aan het werk om de Novumdag ook in de bovenbouw vorm te geven. Vanaf 2024-2025 zullen ook de leerlingen in de vierde, vijfde en zesde klas de Novumdag volgen. Het ziet ernaar uit dat deze dag anders wordt dan die in de onderbouw. Zo wordt er meer nadruk gelegd op vakinhoud, op zelf leren studeren, op keuzes leren en kunnen maken en op maatwerk. Het komende schooljaar werken we met het team toe naar een goede en mooie invulling van deze dagen.

Michel Zorge (ZGE)

Freedom, Create, Show!

Met mijn leerlingen uit de tweede klas heb ik dit jaar een experiment uitgevoerd: The “Freedom, Create, Show” project. Tijdens dit project mochten de leerlingen geheel zelf weten hoe zij het project zouden invullen, wat zij zouden gaan maken, hoe zij dit aan zouden pakken, of ze samen zouden werken of alleen, welke vorm, of ze het wilden presenteren voor de klas, etc. De enige regel was: the only rule is that there are no rules! Het moest wel in het Engels, maar dat is logisch bij het vak Engels :) Bij de introductie van het project gaf ik aan dat je in het leven vaak ook geen handvatten en een boekje met instructies meekrijgt. Je moet leren vertrouwen op jezelf en jezelf kunnen redden. Daarbij is het ook belangrijk om te kijken naar wat jouw persoonlijke doelen zijn, op welke gebieden je je wil ontwikkelen en hoe je daaraan gaat werken. Dat is namelijk voor iedereen weer anders. Ik was zelf heel erg benieuwd naar de resultaten, omdat ik ervan overtuigd ben dat leerlingen creatief genoeg zijn om iets unieks neer te zetten wat aansluit bij hun eigen leerdoelen en interesses. Toen ze het project document openen waar normaal meer guidelines in staan, maar nu alleen maar inspirerende quotes over motivatie, creativiteit en ownership, waren ze eerst behoorlijk verward. Ik kreeg toch nog veel vragen en ze zochten naar houvast. Logisch! Ze geloofden eigenlijk niet dat je echt alles zelf mocht bepalen. Toen ze dit eenmaal doorhadden kwam het enthousiasme en hebben ze een maand lang gewerkt aan hun project. Het was leuk om te zien hoe ze los kwamen omdat echt alles mocht. Ze hadden er zin in!

De resultaten waren nog spectaculairder dan ik had gehoopt en er zat super veel variatie in hun keuzes. Zo werkte een groep van 7 leerlingen aan een grappige versie van Romeo and Juliet en hebben ze hier een half-uur durende film van gemaakt waar ze zelf in speelden die we met z'n allen in de klas hebben bekeken met popcorn (zie foto). Weer een ander groepje voerde een zelfbedacht toneelstuk op met veel humor, maar wel met hele serieuze onderwerpen erin verwerkt zoals body image, social media en pesten. Een andere leerling had een lapbook gemaakt over de 80ies met daarin allerlei leuke weetjes, tekeningen en andere creaties verwerkt (zie foto). Twee muzikliefhebbers hadden zelf vier liedjes

geschreven, er een beat onder gezet en daarna ingezongen/gerapt. Kan zo op Spotify!! Ook was er een groepje dat graag zelf veldonderzoek wilde doen en voorbijgangers interviewden in het Engels en zelf ook testjes deden om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Ze hebben hier een documentaire van gemaakt. Een andere leerling wilde graag anderen bewust maken van de situatie in Iran en heeft een

hartverwarmende, emotionele en informatieve documentaire gemaakt. Tijdens het kijken was de klas erg onder de indruk en ook ik moest mijn tranen wegslikken! Ook waren er een paar presentaties over verschillende onderwerpen, een zelfgemaakte krant, een travel journal, een persoonlijke video over happiness, zelfgemaakte games, een video news channel, een soort mini profielwerkstuk over 'the scariest thing' en nog veel meer! Ik ben zo trots op ze en blij dat ze nu bewuster zijn van wat ze allemaal kunnen als ze hun brein de vrije loop laten gaan. De leerlingen kregen achteraf allemaal uitgebreide persoonlijke feedback op hun project en geen cijfer. De meeste leerlingen vonden dit zelfs het leukste project van het hele jaar! Dus één ding is zeker: het experiment is geslaagd en dit project houden we er zeker in! ;-)

Chantal Girgis (GRG)

Tweedeklassers op 2e Maasvlakte

Tijdens de Novumdag van 27 juni maakten alle tweedeklassers kennis met de technische hoogstanden van de Nederlandse havenindustrie op de 2e Maasvlakte. Aan bod kwamen de toepassing van hypermoderne robotica in de containeroverslag en de specialistische schepen van de Nederlandse maritieme industrie.

Cambridge examens

De afgelopen weken hebben ongeveer 120 van onze leerlingen het Cambridge examen gedaan. Zo was het op 19 mei eerst de beurt aan de leerlingen die het C2 examen gingen doen. Dit is het hoogste niveau! Daarna was het zaterdag 10 juni tijd voor de C1 leerlingen. De locatie was het Atlantic hotel in Kijkduin en wie terugkijkt in zijn fotorol zal zich herinneren dat het die dag 30 graden was! In de pauzes en voor of na het examen konden de leerlingen dus lekker het strand op en dat deden zij dan ook! Ook op 23 juni was het super warm en de leerlingen die het B2 examen deden op die dag konden dus ook lekker ontspannen op het strand! Sommige resultaten zijn al binnen (die van de C1 en de C2 groep) en we hebben weer alle reden om super trots te zijn op wat ze hebben bereikt. Sommige leerlingen die C1

deden hebben zelfs het C2 niveau weten te behalen! Het leuke en handige aan de resultaten is dat er per vaardigheid een score wordt gegeven, waardoor de leerlingen zich gericht kunnen focussen op die onderdelen waar zij nog kunnen verbeteren. Handig voor de leerling zelf, maar ook zeker voor de docenten! En het certificaat wordt internationaal erkend, dus super handig als je in het buitenland wil studeren of een Engelstalige opleiding in Nederland gaat doen. Wij zijn in ieder geval super trots op onze leerlingen! En aanstaande zaterdag 8 juli zijn er nog wat leerlingen die het C2 examen zullen gaan doen, dus wij wensen hen veel succes zo op de valreep van de zomervakantie!

De Novumband

Voor de duur van een half jaar heb ik mij, als relatieve buitenstaander, aan de sectie Klassieke Talen van Gymnasium Novum verbonden, en heb ik de school van binnenuit nader leren kennen (fijne school met, over het algemeen, slimme leerlingen, een ruim en schoon schoolgebouw, en een prima sfeer onder het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel). De Novumband zoals Gymnasium Novum die kent – een lessenserie van vier of acht lessen waarin de docent gelegenheid heeft verbreding dan wel verdieping van het vak aan te bieden, en waar leerlingen zich eigener beweging voor inschrijven – heb ik als zo bijzonder ervaren, dat ik er graag deze bijdrage aan de oudernieuwsbrief aan wijd.

‘Meneer?’ ‘Ja...’ ‘Wij hebben bij Grieks nu de thematische aoristus gehad, maar ik snap het nog niet zo goed. Er is ineens sprake van een themavocaal, maar ik heb eigenlijk nog nooit een themavocaal gezien...’

‘Meneer?’ ‘Ja...’ ‘Er is bij Latijn de hele tijd sprake van een predicatieve bepaling, maar ik weet eigenlijk niet goed wat dat is. Kunnen we het daar vandaag over hebben?’

‘Meneer?’ ‘Ja...’ ‘We lezen Catullus 51, maar wat doet die laatste strofe nu bij dit gedicht?’ ‘Dat is een heel goede vraag, want daar is wetenschappelijke discussie over.’

Wat vind ik zo bijzonder aan de Novumband? In de eerste plaats: de Novumband biedt gelegenheid om, buiten de hectiek van alledag om, onderwerpen aan de orde te stellen die niet tot het lesprogramma in enge zin behoren, maar die toch belangrijk zijn voor een goed begrip van de lesstof. Zo heb ik, met veel plezier, een lessenserie historische klank- en vormleer van het Grieks op het niveau van klas 4/5 aangeboden. Doel van deze lessenserie was om talige verschijnselen inzichtelijk te maken die leerlingen

anders 'gewoon moeten leren', maar die met enig begrip van de historische grammatica van het Grieks eenvoudig verklaard kunnen worden, of, om het anders te zeggen, om te voorkomen dat leerlingen denken dat Grieks een rare taal vol uitzonderingen is. Ten tweede stelt deelname aan de Novumband leerlingen in staat, wederom: buiten de hectiek van alledag om, om vragen als de bovenstaande aan de orde te stellen. Het is fijn om de gelegenheid te hebben een lesuur te reflecteren op de de Griekse themavocaal zoals deze zich manifesteert als onderdeel van praesensstammen en aoristusstammen (en in een moeite door het athematisch praesens en andere typen aoristusstammen aan de orde te stellen), om de term predicatieve bepaling te verhelderen door het geven van voorbeelden uit het Nederlands en uit het Latijn, of om te trachten de vraag wat die otium-strofe aan het eind van Catullus 51 daar nou moet te beantwoorden aan de hand van een wetenschappelijke publicatie.

De zinvolle verbreding en verdieping van de vakinhoud zal de vierde en vijfde klas binnenkort niet in de vorm van een Novumband, maar in de vorm van maar liefst een gehele Novumdag worden geboden. Het lijkt mij een prachtige kans voor het Novum om zich nog meer van andere scholen te onderscheiden. Ik wens de leerlingen en de docenten veel plezier.

Michel Buijs (BUS)

De Ouderraad

De Ouderraad keek terug op de thema-avond. De avond werd goed bezocht en het verhaal over werkdruk, stress en perfectionisme werd gewaardeerd. Ook kwamen er veel goede vragen uit de zaal. Verder was de Ouderraad blij met de oprichting van het Novumfonds. Michiel Gorsse is vanuit de OR een van de bestuursleden van de Stichting Novumfonds. Bij de diploma-uitreikingen kon de Ouderraad namens de ouders van de examenklassen een mooie eerste bijdrage aan het fonds doen.

Omdat er al diverse malen gesproken is over de toetsdruk en werkdruk in met name de derde klassen, had de Ouderraad een kort memo voorbereid. De schoolleiding liet zien op diverse manieren concreet met dit vraagstuk bezig te zijn.

Op de agenda van de vergadering stonden verder de Novumdagen, en vragen van ouders over de gebruikte methodes voor Engels en aardrijkskunde in de eerste klas.

Dit was de laatste vergadering van dit schooljaar, iedereen een fijne vakantie gewenst!

Als u contact op wilt nemen met de ouderraad, kan dat via: ouderraad@gymnasiumnovum.nl.

Het hele team van Gymnasium Novum wenst u een heerlijke zomervakantie!

